

Het nieuwe Audiocentrum straks, met grasdak (artist impression)

Leven op Daken schrijft mee aan omroepgeschiedenis

Als er één plek in Nederland is waar omroepgeschiedenis is geschreven, dan is het wel in het Audiocentrum op het Media Park in Hilversum. Leven op Daken hoopt nu opnieuw geschiedenis te schrijven door de aanleg van een groen (gras)dak op het nieuw aan te leggen reportagecentrum gedeeltelijk onder dit gemeentelijk monument dat momenteel ingrijpend wordt gerenoveerd.

NTS, NOS, NOB... het zijn namen die passen bij een stuk omroepgeschiedenis die mogelijk niet iedereen zich nog even goed kan herinneren. De namen uit de periode daarvoor zijn waarschijnlijk helemaal weggeëbd: over NSF (de Nederlandse Seintoestellen Fabriek) en NRU (Nederlandse Radio Unie) hoor je al helemaal niemand meer. Toch zijn vooral deze namen onherroepelijk verbonden met de Nederlandse radio en televisie.

Niels Kranenburg weet alles over de Nederlandse omroepgeschiedenis. Hij werkt al ruim dertig jaar op de plek 'waar het allemaal gebeurt' en heeft zich stevig in de materie verdiept. Uit interesse, maar uiteraard ook omdat het hoort bij zijn functie als communicatiedeskundige in dienst van TCN, de eigenaar van het

Renovatie

Groendak

Hilversumse Media Park als vestigingslocatie voor omroepen, studio's, de media-experience van Beeld en Geluid, vele mediagerelateerde bedrijven en wat al niet meer. Wie omroep zegt, zegt Hilversum en bedoelt daarmee Media Park.

Experimentele radio

De Nederlandse omroepgeschiedenis begint volgens Kranenburg in 1919 toen de Hilversumse NSF begon met experimentele radio-uitzendingen. De toenmalige 'zuilen' (katholieken, protestanten, arbeiders, algemene) zagen al snel de potentie van dit nieuwe medium, en richtten hun eigen radio-omroepen op (KRO, NCRV, VARA, VPRO en AVRO). Ze betrokken prachtige panden in de Hilversumse binnenstad met daarin hun eigen radiostudio's.

De Nederlandse overheid pleitte echter voor zo min mogelijk verspilling van belastinggeld (dus ook toen al!) en stuurde aan op meer onderlinge samenwerking. Dit leidde tot de oprichting van een gezamenlijke Nederlandse Radio Unie door de 'publieken'.

In september 1951 kreeg de radio concurrentie van een nieuw medium: de televisie (let op: in september dit jaar vieren we dus zestig jaar televisie in Nederland). En de NRU kreeg een nieuwe concurrent: de NTS (Nederlandse Televisie Stichting). Ook diende BUssum zich aan als concurrent voor Hilversum in de strijd om 'mediahoofdstad' van het land te worden. De gemeente Hilversum reageerde echter verbazingwekkend snel op de ontwikkelingen en bood de NRU en NTS een plek aan waar ze konden bouwen aan een gezamenlijk Muziekpaviljoen. Dat was rond 1960, en de locatie was het huidige Media Park dat toen Omroepkwartier en voor die tijd ook nog even Radio City heette. Het Muziekpaviljoen werd hiermee na de naastgelegen energiecentrale (wat moeten radio- en televisieomroepen immers zonder energie?) het op één na oudste gebouw op het Media Park. Het bouwwerk van de beroemde architect Piet Elling met zijn primaire kleuren en symmetrische opbouw verwierf vanwege zijn strakke lijnen enkele jaren geleden de status van gemeentelijk monument.

Pim Fortuyn

De twee vleugels van het Muziekpaviljoen werden aanvankelijk gebruikt voor enerzijds de opslag van bladmuziek voor orkesten en anderzijds lp's.

'Het op één na oudste gebouw op het Hilversumse Media Park krijgt een groen grasdak'

Een grote muziekbibliotheek dus. Ook kreeg het gebouw er studioruimtes bij voor de programma's van Hilversum 3. Later werd het pand de tijdelijke opvang voor het audiovisueel archief van Beeld en Geluid. Ook werd de naam veranderd in Audiocentrum.

Maar de meeste bekendheid kreeg het gebouw waarschijnlijk als de locatie waar de controversiële politicus Pim Fortuyn werd doodgeschoten. Overigens is de plaquette ter nagedachtenis aan deze brute moord volgens Kranenburg met GPS ingemeten, zodat hij na de renovatie van het pand weer op precies dezelfde plek kan worden teruggelegd.

Achteraf gezien heeft de moord de renovatie van het Audiocentrum misschien wel bespoedigd. De 'radiojongens' wilden liever vandaag nog dan morgen verhuizen naar een minder 'besmette' locatie, en Beeld en Geluid wist al op voorhand dat het onderkomen slechts tijdelijk bewoond zou worden vanwege de bouw van het nieuwe omroepmuseum aan de rand van het Media Park. Het Audiocentrum kwam aldus leeg te staan.

De nieuwe bewoner/gebruiker wordt het audiovisueel facilitair bedrijf UBF dat tevens behoefte heeft aan ruime parkeermogelijkheden voor reportagewagens. Hiervoor is een deel van het gebouw met toestemming van de gemeente Hilversum tijdelijk gesloopt om plaats te maken voor een ondergrondse parkeer- c.q. loslocatie met daar bovenop een grasdak naast het teruggeplaatste deel van het gebouw. Het betreft een circa 2.700 vierkante meter groot grasdak met als opbouw ZinCo FD40 met 30 centimeter intensief substraat met gazon. Dit is een gezamenlijk project van de Leven op Daken-partijen Mastum en Van der Tol. Zo schrijft Leven op Daken mee aan de verdere geschiedenis van de Nederlandse audiovisuele media. *L*

Omroepwagens van vroeger tot nu
v.l.n.r. NSF, NRU, OBVS